

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1988/51
KARAR NO : 1988/52

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olduğu saptanmayan suça ait davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk. 6136 S.K. 13. md.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Hakkı Adıbelli
O L A Y : 26/7/1981 günü, jandarmaca yapılan aramada, ruhsatsız

bir tabanca ve merminin, sanıkta yakalandığı ileri sürülerek, 6136 sayılı Kanununun 13/1. maddesi uyarınca tecziyesi istemiyle, Karlıova C.Savcılığı'nın 27/7/1981 gün, 51-26 sayılı iddianesiyle; hakkında kamu davası açılmıştır.

Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi, 8/12/1981 gününde, 1981/39-65 sayı ile; sanığın mahkûmiyetine karar vermiş, kararın C.Savcısı tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8.Ceza Dairesi 15/2/1982 gününde, 1982/798-580 sayı ile; "sanığın sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesince tutuklandığı anlaşılmasına göre 2583 sayılı Kanunun ek-1 maddesinin (a) bendi hükmü açısından gerekli değerlendirilmesi için tutuklanma nedeninin araştırılmasında yasal zorunluluk bulunması" yönünden hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi, 18/5/1982 gününde, 1982/24-40 sayı ile; Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nda, sanığın İKO örgütü mensuplarına ait evrak ile hukuki ve fiili irtibatı mevcut olduğu gerekçesiyle, görevsizliğe ve dosyanın Diyarbakır 7.Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na gönderilmesine karar vermiştir.

Bu arada, sanık Hakkı Adıbellinin de içlerinde bulunduğu 141 sanık hakkında Elazığ Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nca 28/2/1983 gününde, 1982/207-1983/21 sayılı iddianame ile çeşitli siyasal-ideolojik suçlardan ötürü kamu davası açılmış, ezcümle sanık Hakkı Adıbellinin, Türk Ceza Kanununun 168/1., 173/son. maddelerle tecziyesi istenmiştir.

Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, davayı 1982/247 esas sayısına kaydederek duruşmaya devam etmiş ve 1/4/1983 gününde, E. 1982/247, K.1983/64 sayı ile; bu davanın, kendi mahkemesindeki derdest bulunan ve Elazığ Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 28/2/1983 gün, 1982/207-1983/21 sayılı iddianesiyle açılmış olan, 1983/30 esas sayılı dosya ile birleştirilmesine ve davanın 1983/30 sayılı dava üzerinden devamına karar vermiştir.

.../...

Elazığ 8.Kolordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, 16/12/1986 gününde, E.1983/30 - K.1986/207 sayı ile; çeşitli suçlara ilişkin ve çok sanıklı olan davada kimi sanıkların mahkûmiyetine, kimi sanıkların beraatına ve ezcümle sanık Hakkı Adıbellinin, isnat olunan yasa dışı bölücü örgüt üyesi olduğu hususunda yeterli delil bulunmadığından Türk Ceza Kanununun 168. madde yönünden beraatına ve atılı ruhsatsız silah taşıma suçundan, mahkemesinin görevsizliğine, karar vermiştir.

Böylece, sanığa atılı ruhsatsız silah taşıma suçu nedeniyle, her iki mahkemece verilip kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen, olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın 3/11/1988 gün, 1982/4207 evrak (ELZ) sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Muammer Turan'ın Başkanlığı'nda, Adnan Hamzaoğulları, İhsan Özkaya, Casim Yılmaz, Yavuz T.Özgen, Ersin Eserol ve Duran Dinçerin katılmaları ile yaptığı 26/12/1988 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

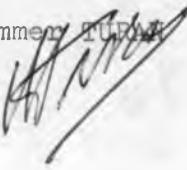
Uyuşmazlığa konu olan ve sanığa atılı bulunan ruhsatsız silah ve mermi bulundurma suçu, Karlıova ilçesinin bağlı olduğu Bingöl ilinde 26/12/1978 tarihinde ilân olunan sıkıyönetimden sonra 26/7/1981 tarihinde işlenmiştir. Suçun sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle, görevli yargı yerini belirlemede, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15. maddesinin gözönünde bulundurulması gerekir. Bu maddenin uygulanmasının önkoşulu, eylemin sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmesidir.

Hernekadar sanık hakkında ayrıca, sıkıyönetim askeri mahkemesine, yasa dışı bölücü örgüt üyesi olduğu iddiasıyla ve Türk Ceza Kanununun 168/1. maddesi ile tecziyesi istemiyle bir dava açılmış ve Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi'nce de bu nedenle görevsizlik kararı verilmiş ise de, Elazığ 8. Kolordu Komutanlığı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce sanığın belirtilen bu suçu nedeniyle beraat kararı verilmiş ve kesinleşmiştir.

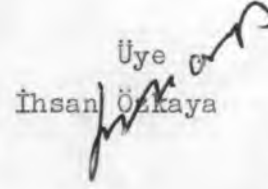
Bu itibarla ve dosya içeriğine göre, sanığa atılı suçun sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlendiğini kabule imkân verecek bulgu ve kanıt mevcut olmadığından ve halen tüm yurttan da sıkıyönetim kaldırılmış bulunduğundan davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

1/3

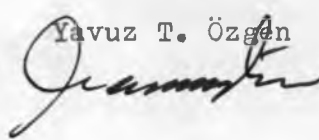
S O N U Ç : Anlaşmazlığın niteliğine göre adli yargı yerinde çö-
zülmesi gerektiğine, bu nedenle Karlıova Asliye Ceza Mahkemesi'nin 18/5/1982
günlü, 1982/24-40 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 26/12/1988 günün-
de kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

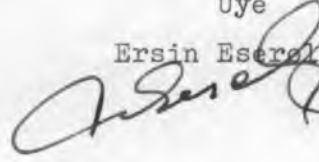
Başkan
Muammer Tulu

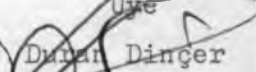
Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
İhsan Özkaya

Üye
Casim Yılmaz

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Ersin Eserel

Üye
Dural Dinçer

G/T.

Bu kararın Resmi Gazete'de
yayımlanacağıdır.
Başkan